

Đề thi thử THPT Quốc gia môn Văn 2017 - Đề số 9

ĐỀ BÀI

Phần 1: Đọc hiểu (3 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 1 – 4

Thông minh về cảm xúc (emotional intelligence hay EI) là khả năng nhận biết những gì xảy đến với cảm xúc của người khác, đồng thời cũng biết cảm xúc của mình bị ảnh hưởng như thế nào. Ví dụ, nếu kém thông minh về cảm xúc, bạn sẽ không nhận biết rằng mình đang làm người khác thấy bị xem thường, thiếu năng lực, bị đe dọa, giận giữ, thất vọng hay tội lỗi.

Dù người ta vẫn chưa thống nhất về việc có thể phát triển trí thông minh bình thường đến mức nào nhưng bạn có thể hoàn toàn phát triển dạng thông minh cảm xúc. Khả năng hiểu được động lực giao tế (hay những diễn biến trong một thời điểm của quá trình giao tế) là đặc điểm của thông minh cảm xúc và khiến nó khác với kỹ năng của người bình thường.

Phát triển dạng thông minh cảm xúc còn có ý nghĩa với việc bạn có ý thức về việc giao tế và điều này có thể tạo nên sức hút cá nhân. Do đó tạo cho mình một tính cách có sức hấp dẫn là điều nằm trong khả năng của chúng ta.

(Andrew Leigh – Lê Huy Lâm dịch)

- 1, Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản trên.
- 2, Xác định hai thao tác lập luận được sử dụng trong văn bản trên.
- 3, Nêu nội dung chính của văn bản trên.
- 4, Anh (chị) hãy viết một đoạn văn khoảng 5 - 7 câu nêu ý kiến về những nguyên tắc cần tuân thủ trong giao tiếp để thu hút người đối diện.

Đọc đoạn thơ sau và trả lời các câu hỏi từ câu 5 đến câu 8:

Khi nhà em ở phía đông

Mỗi ban mai, mặt trời hồng chỗ em

Tưởng như em đó, bên thêm

Hồng hào chải mái tóc mềm xuống vai

Lòng anh bát ngát ngày dài

Mênh mông hoa lá mang hoài nắng em

Hỡi người con gái dịu hiền

Hóa thân làm mặt trời bên cuộc đời

Yêu em, yêu cả khoảng trời

Sương giăng buổi sớm, nắng dời chiều hôm

Tháng tư giông chuyển bồn chồn

Hạt mưa vẩy âm, nỗi buồn cách xa... Phía em, phía cửa quê nhà

Trắng là tóc mẹ, xanh là áo em

Anh đi kháng chiến trăm miền

Hương dương thương nhớ vẫn nghiêng phía này.

(Khoảng trời yêu dấu - Nguyễn Khoa Điềm)

5, Bên cạnh biểu cảm, văn bản trên còn sử dụng phương thức biểu đạt nào?

6, “Khoảng trời yêu dấu” được tác giả miêu tả bằng những hình ảnh nào?

7, Tình cảm của tác giả dành cho “em” và “quê hương” được bộc lộ như thế nào trong văn bản trên?

8, Anh (chị) hãy viết đoạn văn từ 5-7 câu để so sánh nỗi nhớ của tác giả trong bài thơ với nỗi nhớ của người lính Tây Tiến trong hai câu thơ:

Mắt trừng gửi mộng qua biên giới
Đêm mơ Hà Nội giăng kiêu thom (Tây Tiến – Quang Dũng)

Phần II: Làm văn (7 điểm)

Câu 2 (3 điểm)

“Bạn phải yêu thương bản thân trước rồi mới có thể yêu thương được người khác”.
Nêu suy nghĩ của anh (chị) về ý kiến trên.

Câu 3 (4 điểm)

Nhận xét về hình tượng Sông Đà qua đoạn trích Người lái đò sông Đà của Nguyễn Tuân. Có ý kiến cho rằng: Đặc điểm nổi bật của hình tượng này là sự dữ dằn hung bạo. Ý kiến khác thì nhấn mạnh: Hình tượng này gây ấn tượng bởi vẻ đẹp trữ tình, thơ mộng. Bằng cảm nhận về hình tượng sông Đà, anh (chị) hãy bình luận về ý kiến trên.

ĐÁP ÁN

Phần 1:

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 1 – 4 (1,5 điểm)

1 (0,25), Phong cách ngôn ngữ của văn bản trên: Khoa học

2 (0,5), Hai thao tác lập luận được sử dụng trong văn bản trên: phân tích và giải thích

3 (0,5), Nội dung chính của văn bản trên: Nêu khái niệm và đặc điểm của trí thông minh cảm xúc

4 (0,25), Có thể trình bày theo những cách khác nhau, nhưng cần hướng đến những nội dung cụ thể sau:

- Tuyệt đối không nói chuyện nhát gừng, trống không dù là đối tượng nào vì điều đó thể hiện sự thiếu lịch sự, thô lỗ của người nói. Không xưng hô quá thân mật so với mối quan hệ.

- Nội dung lời nói phải phù hợp với trình độ, độ tuổi người nghe, khi không thể điều chỉnh cách nói chuyện, ngôn ngữ thường dùng của mình, chúng ta có thể bị cho là kiêu ngạo, tự phụ, kém hòa đồng.

- Không tự đề cao bản thân mình khi nói, cần trọng và chú ý mọi người, đôi khi lắng nghe người khác nhiều hơn nói.

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi từ 1 – 4 (1,5)

5 (0,25), Bên cạnh biểu cảm, văn bản trên còn sử dụng phương pháp biểu đạt: miêu tả, tự sự

6 (0,5), “Khoảng trời yêu dấu” được tác giả miêu tả bằng hình ảnh như: mặt trời hồng, mênh mông hoa lá, sương, nắng, cơn giông, hạt mưa,

7 (0,5), Tình cảm của tác giả dành cho “em” và “quê hương” là: thương nhớ da diết và yêu mến chân thành, sâu sắc.

8 (0,25), Có thể trình bày theo những cách khác nhau, nhưng cần hướng đến những nội dung cụ thể sau:

- Tương đồng: đều là tình cảm nhớ nhung, thương mến dành cho quê hương, con người

- Khác biệt:

+ Nguyễn Khoa Điềm: nỗi nhớ gắn với quê hương, với mẹ và người con gái cụ thể là những kỉ niệm in đậm trong tâm trí

+ Quang Dũng: nỗi nhớ gắn với Hà Nội thướt tha đáng Kiều, quyến rũ, tuy mơ hồ và bàng lảng nhưng lãng mạn, say đắm

Câu 2: (3,0 điểm)

1 (0,5), Giải thích vấn đề:

- Ý kiến trên nhấn mạnh nếu một người không thể yêu thương được chính mình thì người ấy không thể có khả năng mở rộng tâm lòng, ban tặng tình thương cho kẻ khác. Ta chỉ có thể cho đi cái mà mình có.
- Từ đó cho thấy học cách yêu thương bản thân rất quan trọng và cần thiết phải thực hành trước khi học cách yêu thương ai đó.

2 (2,0), Bàn luận về vấn đề:

- Nếu chúng ta không yêu bản thân, chỉ nhìn thấy bản thân có lỗi thì chúng ta sẽ có xu hướng cho rằng người khác cũng chỉ nhận thấy lỗi của chúng ta, từ đó chúng ta sẽ ghét hoặc xa lánh họ. Khi chúng ta đánh giá thấp giá trị bản thân thì bản thân và bạn bè của chúng ta cũng chịu những áp lực từ điều ấy.
- Việc luôn luôn so sánh bản thân với người khác là một cái bẫy nguy hiểm vì luôn có người tài năng, xinh đẹp, có điều kiện, xinh đẹp hơn ta nên việc so sánh chỉ làm mòn giá trị của ta mà không cải thiện được gì. Khi chúng ta không thích bản thân thì chúng ta có xu hướng ghét người hơn mình vì trước những gì họ có được chúng ta sẽ cảm thấy bản thân mình yếu kém. Quan hệ giữa người với người từ đó xấu đi.
- Yêu thương bản thân nghĩa là biết chấp nhận chính bản thân - cả cái tốt đẹp lẫn thiết sót. Nếu yêu thương được bản thân thì chúng ta sẽ giải phóng mình và có thể khuyến khích và khen ngợi người khác. Từ đó ta sẽ có được mối quan hệ tốt đẹp với mọi người

3 (0,5). Bài học nhận thức và hành động

- Cần phân biệt yêu mến bản thân với việc chỉ biết yêu mến bản thân. Yêu mến bản thân là nghĩa vụ của mỗi người với chính mình, còn chỉ yêu mến bản thân là ích kỷ, vô trách nhiệm.
- Đừng nên so sánh mình với người khác. Thay vào đó hãy đặt cho mình những mục tiêu ý nghĩa. Chúng ta hãy đánh giá sự trưởng thành của mình bằng những tiến bộ riêng của chúng ta. Hãy bắt đầu học cách ghi chú những điều tốt đẹp mà

chúng ta làm được. Những việc tốt nho nhỏ ấy sẽ giúp bạn cảm thấy yêu mình hơn và bản thân có giá trị hơn.

Câu 3: (4,0 điểm)

1 (0,5), Vài nét về tác giả, tác phẩm

- Nguyễn Tuân (1910 – 1987) là nhà văn lớn, một nghệ sĩ suốt đời đi tìm cái đẹp. Ông cũng là một nghệ sĩ tài hoa, uyên bác, có cá tính độc đáo. Nguyễn Tuân sáng tác nhiều thể loại nhưng đặc biệt thành công ở tùy bút.

- Tác phẩm này được in trong tập tùy bút Sông Đà, xuất bản lần đầu năm 1960, tất cả gồm mười lăm bài tùy bút. Thực tiễn xây dựng cuộc sống mới ở vùng cao đã đem lại cho tác giả nguồn cảm hứng sáng tạo để viết nên thiên tùy bút đặc sắc này nhằm ca ngợi những người lao động mới đang cống hiến cho công cuộc tái thiết, dựng xây đất nước. Tùy bút Người lái đò sông Đà được in trong tập tùy bút "Sông Đà", gồm 15 bài tùy bút và một bài thơ ở dạng phác thảo. Tác phẩm được viết trong thời kỳ xây dựng CNXH ở miền Bắc. Đó là kết quả của chuyến đi thực tế của nhà văn đến Tây Bắc trong kháng chiến chống Pháp, đặc biệt là chuyến đi thực tế năm 1958

2 (2,5), Giải quyết vấn đề:

a, Giải thích:

- Ý kiến thứ nhất đã nhấn mạnh vào điểm đặc biệt thứ nhất của con sông Đà - một hình tượng thiên nhiên hùng vĩ nhưng đầy thử thách, lắm hiểm nguy, là một kẻ thù ghê gớm của con người.

- Ý kiến thứ hai ca ngợi sự phát hiện tinh tế của tác giả về vẻ đẹp của con sông, một điều trái ngược hoàn toàn với đặc điểm trên và có khả năng làm say lòng người, quyến rũ tâm hồn.

b. Cảm nhận về đặc điểm của sông Đà:

- Hung bạo và dữ dằn: cảnh “đá dựng vách thành”, những đoạn đá “chẹt” lòng sông như cái yết hầu, cảnh “nước xô đá, đá xô sóng, sóng xô gió cuộn cuộn luồng gió gùn ghè” những hút nước sẵn sàng nhấn chìm, làm tan xác chiếc thuyền nào khi lọt vào,

thạch trận ba vòng nguy hiểm trùng trùng sẵn sàng “ăn chết” con thuyền và người lái đò.

- Trữ tình, thơ mộng: dòng chảy uốn lượn của con sông như mái tóc thiếu nữ kiêu diễm, màu sóng sông biến đổi theo mùa, mỗi mùa có một vẻ đẹp riêng, cánh vật hai bên bờ sông vừa hoang sơ, nhuộm màu cổ tích, vừa trù phú, tràn trề nhựa sống

3 (1,0), Bình luận hai ý kiến:

- Hai ý kiến đều đúng tuy có nội dung khác nhau, tương đối lập nhưng thực ra là bổ sung nhau, hợp thành sự nhìn nhận toàn diện về ý nghĩa của hình tượng này, giúp người đọc nhận thức sâu sắc hơn về giá trị nội dung tư tưởng của tác phẩm, cũng như thấm thía hơn ý tưởng nghệ thuật của nhà văn.

- Với ba kĩ năng tuyệt vời (sự quan sát tinh tường, trí tưởng tượng phong phú và tư duy liên tưởng so sánh bất ngờ), tác giả đã làm nổi bật lên hình tượng sông Đà như một biểu tượng về sức mạnh dữ dội và vẻ đẹp hùng vĩ nhưng cũng đầy thơ mộng của thiên nhiên, đất nước, đây cũng chính là phong nền cho sự xuất hiện và tôn vinh vẻ đẹp của người lao động chế độ mới

- Qua đó, nhà văn cũng bộc lộ sự tài hoa thiên bẩm cùng với nền tảng là một vốn tri thức uyên bác về cả nghệ thuật lẫn cuộc đời, dày công quan sát, tìm hiểu đối tượng, tiếp cận, khám phá cũng như tình cảm man mác mà sâu đậm, đắm thắm và giàu sức sống, đầy tươi trẻ dành cho Tổ quốc